

Cynnydd argymhellion Cyfiawnder Trwy ein Dewrder Awst 2026

a) Argymhelliad i Gyngor Gwynedd

Rhif / cyf	Argymhelliad yr adroddiad	Ydi'r Cyngor wedi cyflawni beth oedd yn ofynnol ohonom?	Unrhyw faterion eraill neu rwystrau perthnasol
Gwranddo ar lais y plentyn			
7.	Y dylai ALL1 ymgynghori gyda disgyblion i ganfod y ffordd orau o'u galluogi i gael gafael ar unigolyn neu wasanaeth y tu allan i'r ysgol er mwyn rhoi gwybod am bryderon. Dylid arddangos manylion cyswllt yn amlwg ym mhob ysgol	Ydy. Mae'r Cyngor wedi gweithredu'r argymhelliad drwy ymgynghori â phlant a phobl ifanc ynghylch eu profiad a'u hyder mewn trefniadau diogelu. Mae'r Cyngor wedi cryfhau gwelededd gwybodaeth diogelu mewn ysgolion, gan sicrhau bod manylion cyswllt a llwybrau priodol i godi pryderon yn cael eu harddangos yn glir ac yn hygyrch i ddisgyblion.	

b)Argymhellion i bob sefydliad / pob Awdurdod Lleol

Rhif / cyf	Argymhelliad yr adroddiad	Ydi'r Cyngor wedi cyflawni beth oedd yn ofynnol ohonom?	Unrhyw faterion eraill neu rwystrau perthnasol
Gwrando ar lais y plentyn			
1.	Bod rhaid i bob sefydliad sy'n gweithio gyda phlant sicrhau bod eu polisïau mewn perthynas â gwrando ar lais y plentyn yn cael eu hadolygu, eu gweithredu'n llawn ac yn adlewyrchu'r hyn a ddysgwyd o'r Adolygiad hwn	Ydy. Mae'r Cyngor wedi adolygu a chryfhau ei drefniadau i sicrhau bod llais y plentyn yn llywio penderfyniadau drwy waith y Fforwm Ieuenctid a chryfhau cyfranogiad plant a phobl ifanc ar draws gwasanaethau. Mae Strategaeth Llais y Plentyn wedi ei ddatblygu dros y flwyddyn diwethaf a bydd gofyn i'r Cabinet ei fabwysiadu yn ffurfiol yn yr hydref. O safbwynt diogelu, mae gweithiwr cymdeithasol yn gwneud ymdrech rhagweithiol i glywed llais pob un plentyn sy'n destun cyfeiriad diogelu Rhan 5 (gweler argymhelliad rhif 6)	-
2.	Bod rhaid i sefydliadau allu dangos tystiolaeth i'w Bwrdd a'u Rheoleiddwyr proffesiynol bod ganddynt broses ar gyfer gwrando ar blant a'i bod wedi'i gwreiddio ac yn weithredol yn y sefydliad	Ydy. Mae'r Cyngor wedi gwreiddio trefniadau i wrando ar lais plant a phobl ifanc drwy strwythurau cyfranogiad ffurfiol, ymgysylltu rheolaidd drwy'r Fforwm Ieuenctid, a	-

		threfniadau llywodraethu sy'n sicrhau bod safbwyntiau plant yn cael eu hystyried wrth wneud penderfyniadau ac yn cael eu hadrodd drwy'r strwythurau atebolrwydd perthnasol.	
3.	Bod pob asiantaeth yn sicrhau bod eu staff yn cael eu hyfforddi i ganfod a chofnodi newid mewn ymddygiad plentyn a allai nodi bod oedolion yn meithrin perthynas amhriodol gyda nhw ac/neu eu bod yn cael eu cam-drin	Ydy. Gan nad oedd pecyn hyfforddiant penodol ar y pwnc yn bodoli eisoes, comisiynwyd yr NSPCC i ddatblygu pecyn hyfforddi gynhwysfawr. Bydd y pecyn yn cael ei gyflwyno mewn dwy ran: yn gyntaf, webinar i holl staff y Cyngor er mwyn codi ymwybyddiaeth o gamfeithrin; ac yn ail, sesiynau mwy arbenigol wedi'u teilwra ar gyfer grwpiau penodol, gan gynnwys gweithwyr cymdeithasol, ac unigolion dynodedig diogelu ysgolion. MAe'r hyfforddiant wedi cychwyn cael ei ddefnyddio a bydd y ddarpariaeth yn cael ei chyflwyno i holl staff y Cyngor dros y misoedd nesaf. Bydd y pecyn hwn hefyd ar gael i awdurdodau eraill ei ddefnyddio neu ei brynu, gan sicrhau bod y buddsoddiad yn cyfrannu at wella ymarfer yn ehangach.	Nid oedd pecyn hyfforddiant 'oddi ar y silff' yn bodoli, er ein bod wedi cysylltu a sawl cwmni a sefydliad. O ganlyniad fe gomisiynwyd yr NSPCC i ddatblygu pecyn hyfforddiant cynhwysfawr. Mae hyn wedi arwain at rywfaifft o oedi wrth ddatblygu'r pecyn. Fodd bynnag, er mwyn sicrhau bod staff ysgolion yn derbyn yr hyfforddiant angenrheidiol yn y cyfamser, bu inni addasu'r hyfforddiant diogelu presennol i ymdrin â'r prif ofynion a'r negeseuon allweddol am gamfeithrin.

4.	Mewn ysgolion, rhaid i'r newidiadau hyn gael eu cofnodi ar system reoli data electronig	Ydy. Mae bob ysgol yng Ngwynedd bellach yn cofnodi ar system reoli data electroneg.	-
5.	Pan fo atgyfeiriad yn cael ei wneud dan Adran 5 Gweithdrefnau Diogelu Cymru, rhaid ystyried yr holl wybodaeth ddiogelu ar gofnod y plentyn ar y system reoli data wrth asesu risg a pha mor ddiamddiffyn ydynt	Ydy. Mae'r ffurflen gofnodi fewnol wedi'i haddasu fel ei bod yn ofynnol i bob asiantaeth sy'n bresennol yng nghyfarfodydd Rhan 5 ddarparu a chofnodi hanes a gwybodaeth gefndirol berthnasol.	-
6.	Pan fo atgyfeiriad yn cael ei wneud gan drydydd parti dan Adran 5 Gweithdrefnau Diogelu Cymru, rhaid i swyddog o'r gwasanaeth gofal cymdeithasol plant siarad â'r plentyn sy'n cael ei enwi yn yr atgyfeiriad, hyd yn oed pan nad yw wedi datgelu unrhyw beth ei hun	Ydy. Mae Cyngor Gwynedd wedi cyflwyno y trefniadau hyn.	Bu rhai heriau wrth weithredu'r drefn hon, gan gynnwys achlysuron lle mae rhiant wedi gwrthod rhoi caniatâd i siarad â'r plentyn, ac achlysuron eraill lle mae'r plentyn ei hun wedi gwrthod ymgysylltu. Yn yr achosion hyn, roedd y plentyn wedi'i enwi fel tyst neu dyst posibl yn unig, yn hytrach nag fel unigolyn yr oedd yr honiad yn ymwneud ag ef yn uniongyrchol. Pe byddai'r honiad yn ymwneud â chamdriniaeth yn erbyn y plentyn ei hun, byddai'r Cyngor wedi sicrhau bod llais a phrofiad y plentyn hwnnw yn cael eu clywed fel rhan o'r broses.

9.	Dylai Awdurdodau Lleol ddangos tystiolaeth o sut maent yn cefnogi ac yn eirioli dros ddioddefwyr trawma, fesul achos, pan fo'u gallu i gael addysg wedi cael ei gyfyngu oherwydd eu profiadau. Byddai hyn yn cynnwys sicrhau bod dioddefwyr yn cael mynediad at addysg bellach ac uwch, a'r arian sydd ei angen i wneud hynny, pan nad yw'r gofynion o ran graddau a phresenoldeb wedi'u bodloni oherwydd y trawma a gawsant	Ydy. Mae Cyngor Gwynedd wedi datgan a chynnig cefnogaeth i unrhyw un a effeithir gan gynnig pecyn cymorth i ddioddefwyr uniongyrchol ac anuniongyrchol cymuned yr ysgol. Mae'r Cyngor hefyd wedi ymrwymo i hwyluso mynediad i addysg dioddefwyr trawma pan fod wedi ei gyfyngu oherwydd eu profiadau ac wedi gwneud hynny yn yr achos penodol yma.	
Rheoli honiadau a phryderon am oedolion sy'n gweithio gyda phlant – ymateb amlasiantaeth			
18.	Bod pob aelod staff, gwirfoddolwr (gan gynnwys swyddogion gweinyddol a chyfleusterau) a Llywodraethwr ysgol yn cael hyfforddiant am modus operandi troseddwy rhyw a'u dulliau o feithrin perthnasoedd amhriodol gan ddefnyddio model Finklehor	Ar y gweill. Mae "model Finklehor" a dulliau o feithrin perthnasoedd amhriodol gan droseddwy rhyw wedi ei gynnwys yn yr hyfforddiant newydd sydd wedi ei ddatblygu gan NSPCC. Bydd ar gael i holl staff y Cyngor (gan gynnwys Llywodraethwyr ag Aelodau Etholedig) Bydd hwn yn cael ei ddarparu i holl staff dros y misoedd nesaf (gweler esboniad argymhelliad 3)	Nid oedd pecyn hyfforddiant 'oddi ar y silff' yn bodoli, er ein bod wedi cysylltu a sawl cwmni a sefydliad. O ganlyniad fe gomisiynwyd yr NSPCC i ddatblygu pecyn hyfforddiant cynhwysfawr. Mae hyn wedi arwain at rywfaint o oedi wrth ddatblygu'r pecyn. Fodd bynnag, er mwyn sicrhau bod staff ysgolion yn derbyn yr hyfforddiant angenrheidiol yn y cyfamser, bu inni addasu'r hyfforddiant diogelu presennol i ymdrin â'r prif ofynion a'r negeseuon allweddol am gamfeithrin.

c) Argymhellion i'r Bwrdd Diogelu Rhanbarthol

Rhif / cyf	Argymhelliad yr adroddiad	Ydi'r Cyngor wedi cyflawni beth oedd yn ofynnol ohonom	Unrhyw faterion eraill neu rwystrau perthnasol
Rheoli honiadau a phryderon am oedolion sy'n gweithio gyda phlant – ymateb amlasiantaeth			
13.	Bod Byrddau Diogelu yn cael sicrwydd bod swyddogion LADO eu hardaloedd yn cael hyfforddiant a goruchwyliaeth yn rheolaidd	Ydy. Mae'r Bwrdd Diogelu yn cynnal rhwydweithiau proffesiynol sy'n canolbwyntio ar ymarfer a gweithdrefnau Rhan 5. Mae swyddogion y Cyngor yn mynychu ac yn cyfrannu at y rhain er mwyn cefnogi gwelliant parhaus mewn ymarfer a phrosesau.	
14.	Bod Byrddau Diogelu yn cael ac yn craffu ar adroddiadau Awdurdodau Lleol am reoli honiadau o leiaf unwaith y flwyddyn, a bod adrodd am yr honiadau yn dod yn rhan o ofynion rheoleiddio Estyn ac AGC	Ydy. Yn unol â'r gofyn, mae'r Cyngor yn darparu diweddariadau chwarterol i'r Bwrdd Diogelu Rhanbarthol, sy'n cynnwys gwybodaeth am weithgarwch, canlyniadau a thueddiadau sy'n codi am faterion Rhan 5.	Bydd y Cyngor yn gweithio gyda'r Bwrdd Diogelu, Estyn a AGC i ymateb i unrhyw ofynion adrodd pellach a all godi yn y dyfodol.
Yr angen am hyfforddiant – meddwl y 'gwaethaf posib' a deall y 'gallai ddigwydd yma'			

19.	Bod sicrwydd yn cael ei roi i Fyrddau Diogelu bod yr hyfforddiant hwn [modus operandi troseddwyd rhyw a'u dulliau o feithrin perthnasoedd amhriodol] yn cael ei gyflwyno i swyddogion Gwasanaethau Addysg, Plant ac Adnoddau Dynol yr Awdurdod Lleol, sy'n arwain ar reoli pryderon neu'n ymateb i bryderon am oedolion sy'n gweithio gyda phlant	Ar y gweill. Mae “model Finklehor” a dulliau o feithrin perthnasoedd amhriodol gan droseddwyd rhyw wedi ei gynnwys yn yr hyfforddiant newydd sydd wedi ei ddatblygu gan NSPCC. Bydd ar gael i holl staff y Cyngor (gan gynnwys Llywodraethwyr ag Aelodau Etholedig) Bydd hwn yn cael ei ddarparu i holl staff, gan gynnwys swyddogion Gwasanaethau Addysg, Plant ac Adnoddau Dynol, dros y misoedd nesaf (gweler esboniad argymhelliad 3)	Nid oedd pecyn hyfforddiant ‘oddi ar y silff’ yn bodoli, er ein bod wedi cysylltu a sawl cwmni a sefydliad. O ganlyniad fe gomisiynwyd yr NSPCC i ddatblygu pecyn hyfforddiant cynhwysfawr. Mae hyn wedi arwain at rywfaint o oedi wrth ddatblygu'r pecyn. Fodd bynnag, er mwyn sicrhau bod staff ysgolion yn derbyn yr hyfforddiant angenrheidiol yn y cyfamser, bu inni addasu'r hyfforddiant diogelu presennol i ymdrin â'r prif ofynion a'r negeseuon allweddol am gamfeithrin.
20.	Bod y Bwrdd Diogelu yn cael sicrwydd bod gan Awdurdodau Lleol bolisiâu Chwythu'r Chwiban clir, y tynnir sylw atynt, a bod pob aelod staff yn gallu eu defnyddio'n ddiogel	Ydy. Mae Cyngor Gwynedd wedi mabwysiadu polisi canu'r gloch yn Chwefror 2026 a rhaglen gynhwysfawr i hyrwyddo ymysg, rheolwyr, arweinyddion tîm, a holl staff.	Bydd y Cyngor yn parhau i weithio gyda'r Bwrdd Diogelu i ymateb i unrhyw ofynion am sicrwydd neu adroddiadau pellach a all godi yn y dyfodol

Ch) Argymhellion i Lywodraeth Cymru

Rhif / cyf	Argymhelliad yr adroddiad	Ydi'r Cyngor wedi cyflawni beth oedd yn ofynnol ohonom?	Unrhyw faterion eraill neu rwystrau perthnasol
Gwranddo ar lais y plentyn			
8.	Bod Llywodraeth Cymru yn datblygu'r cwricwlwm i sicrhau bod disgyblion yn meddu ar y wybodaeth i ddeall ymddygiad oedolion sy'n meithrin perthnasoedd amhriodol ac yn gwybod sut i roi gwybod am hyn yn ddiogel i oedolyn	Na.	Ni allwn weithredu nes bydd y cwricwlwm wedi ei addasu
Rheoli honiadau a phryderon am oedolion sy'n gweithio gyda phlant – ymateb amlasiantaeth			
10.	Bod Llywodraeth Cymru yn sicrhau bod yr adolygiad o weithdrefnau Adran 5 yn cael ei lywio gan yr Adolygiad hwn ac yn rhoi ystyriaeth i'r hyn a ddysgwyd ohono	Ydy. Mae Cyngor Gwynedd wedi cyflwyno'r gweithdrefnau newydd, ond yn sgil anghysondeb gyda argymhellion CTED mae'r Cyngor yn mynd ymhellach na'r hyn sydd wedi ei osod allan yn y gweithdrefnau hyn.	Mae anghysondebau rhwng y gweithdrefnau newydd Rhan 5 ac argymhellion CTED, ac mae Cyngor Gwynedd wedi codi'r mater gyda Llywodraeth Cymru.
11.	Bod y gweithdrefnau diwygiedig yn nodi bod rhaid i lais y plentyn gael ei glywed, hyd yn oed os nad yw'r plentyn wedi gwneud unrhyw ddatgeliad	Ydy. Mae Cyngor Gwynedd wedi cyflwyno y trefniadau hyn.	

12.	Ei bod yn ofynnol bod penderfyniadau am drothwy defnyddio'r gweithdrefnau yn cael eu gwneud mewn cyfarfod amlasiantaeth ac nid gan y LADO yn unig, a'u bod yn ystyried pryderon, cwynion a honiadau blaenorol	Ydy. Mae trefniadau cadarn wedi'u sefydlu gyda'r Heddlu i gefnogi'r broses, ac mae cyfarfodydd amlasiantaeth yn cael eu cynnal. Nid yw penderfyniadau'n cael eu gwneud gan un swyddog yn unig. Mae'r Cyngor wedi buddsoddi mewn Swyddog Diogelu Dynodedig (DOS) ychwanegol i gryfhau'r trefniadau hynny.	Er bod Cyngor Gwynedd wedi diwygio ei drefniadau yn unol ag argymhellion CTED, nid yw'r gweithdrefnau cenedlaethol newydd ar gyfer Rhan 5 yn adlewyrchu nac yn mynd i'r afael yn llawn â'r newidiadau hynny. Mae'r Canllawiau newydd yn nodi: <i>“mae Swyddog Dynodedig yr Awdurdod Lleol/Swyddog Dynodedig Diogelu yn gyfrifol am dderbyn, ymateb i, gwneud penderfyniadau a monitro pob adroddiad mewn perthynas â honiadau yn erbyn ymarferwyr/unigolion mewn sefyllfa o ymddiriedaeth.”</i> Mae hyn yn peri pryder i'r Cyngor gan nad yw'r gweithdrefnau'n cydnabod nac yn adlewyrchu'r model gweithredu sydd wedi'i sefydlu'n lleol yn sgil argymhellion CTED.
15.	Bod Llywodraeth Cymru yn ystyried ei gwneud yn ofynnol i ysgolion ddatblygu 'Polisi Ymddygiad Oedolyn sy'n Peri Pryder' (a elwir yn 'Low-level Concerns Policy' yn Lloegr), ac yn ystyried darparu canllawiau ar arferion gweithio diogel	Na I hyn fod yn effeithiol mae angen trefn genedlaethol fel mae CTED yn ei nodi.	Rydym yn disgwyl am ganllaw gan Lywodraeth Cymru. Mae Cyngor Gwynedd wedi codi'r mater yma yn gyson drwy'r Grŵp Ansawdd Gweinidogol.

16.	Bod y Strategaeth newydd (strategaeth 10 mlynedd atal cam-drin plant) yn cael ei phrofi yn erbyn canfyddiadau'r adolygiad hwn a bod unrhyw beth a ddysgwyd yn cael ei ymgorffori yn y strategaeth newydd	Ydy. Mae'r strategaeth wedi ei gyhoeddi ac mae Grŵp o swyddogion mewnol yn sicrhau fod amcanion y strategaeth yn cael eu gweithredu.	Y strategaeth newydd wedi ei gyhoeddi.
Yr angen am hyfforddiant – meddwl y 'gwaethaf posib' a deall y 'gallai ddigwydd yma'			
17.	Bod Llywodraeth Cymru yn comisiynu adnodd hyfforddiant yn seiliedig ar ganfyddiadau'r Adolygiad hwn, i'w ddefnyddio gan bob ysgol yng Nghymru. Dylai bod modd ei addasu er mwyn i asiantaethau eraill sy'n gweithio gyda phlant allu ei ddefnyddio	Na.	Rydym yn disgwyl i Lywodraeth Cymru rannu'r hyfforddiant.
Llywodraethu Ysgolion yng Nghymru			
21.	Bod Llywodraeth Cymru yn cychwyn adolygiad o drefniadau llywodraethu mewn ysgolion ledled Cymru, sy'n amlinellu'n glir beth yw cyfrifoldebau Llywodraethwr er mwyn newid o ganolbwyntio'n bennaf ar reolaeth ariannol a deilliannau i sefyllfa lle derbynnir mai diogelu, iechyd a lles yw'r sylfaen briodol ar gyfer dysgu a ffynnu	Ydy. Mae'r Cyngor wedi cymryd nifer o gamau i gryfhau'r gefnogaeth sydd ar gael i gyrff llywodraethu ysgolion. Mae Swyddog Cefnogi Llywodraethwyr ychwanegol wedi'i benodi, ynghyd â Chlerc Proffesiynol, er mwyn darparu mwy o gymorth, arweiniad a her briodol i lywodraethwyr wrth gyflawni eu cyfrifoldebau.	Mae Cyngor Gwynedd yn codi'r angen am adolygiad o drefniadau llywodraethu ysgolion yn gyson gyda Llywodraeth Cymru. Mae'r adolygiad ar y gweill. Disgwylir i Lywodraeth Cymru gyhoeddi canlyniad yr adolygiad yn yr Hydref.

		Mae'r Cyngor wedi codi ei bryderon ynghylch y gweithdrefnau presennol gyda Llywodraeth Cymru ac wedi galw am adolygiad o'r trefniadau, gan dynnu sylw at yr heriau a'r diffygion a nodwyd yn ystod eu gweithrediad. Yn ogystal, mae holiadur wedi'i ddosbarthu i bob corff llywodraethu er mwyn sefydlu gwaelodlin o'u hanghenion datblygu a nodi'r meysydd lle mae angen cymorth neu hyfforddiant ychwanegol. Bydd canlyniadau'r gwaith hwn yn llywio rhaglen hyfforddiant gynhwysfawr a fydd yn cael ei chyflwyno o fis Medi 2026 ymlaen.	
22.	Bod Llywodraeth Cymru yn cychwyn adolygiad o drefniadau llywodraethu mewn ysgolion ledled Cymru, sy'n cefnogi datblygiad a gweithrediad dangosfwrdd hawdd ei ddeall sy'n darparu gwybodaeth syml am iechyd a diwylliant ehangach yr ysgol	Ydy. Mae'r Cyngor wedi gosod disgwyliad clir bod pob corff llywodraethu yn dilyn agenda sefydlog fel gofyniad sylfaenol. Mae hyn yn sicrhau bod materion allweddol, gan gynnwys diogelu, iechyd a lles, yn cael eu hystyried yn gyson ac yn rheolaidd, gan ddarparu lefel isafswm o sicrwydd a goruchwyliaeth ar draws pob ysgol. Bydd yr arweiniad hwn yn cael ei gyflwyno yn flynyddol fel mater o drefn o hyn ymlaen.	Mae Cyngor Gwynedd yn codi'r angen am adolygiad o drefniadau llywodraethu ysgolion yn gyson gyda Llywodraeth Cymru. Disgwylir i Lywodraeth Cymru gyhoeddi canlyniad yr adolygiad yn yr Hydref.

		Mae'r Cyngor wedi cychwyn peilota dangosfwrdd <i>Governor Hub</i> gyda 10 ysgol o fis Medi ymlaen. (Dangosfwrdd hawdd ei ddeall er mwyn cadw holl ddogfennaeth a hyfforddiant Cyrff Llywodraethol mewn un man canolog hwylus)	
23.	Bod Llywodraeth Cymru yn cychwyn adolygiad o drefniadau llywodraethu mewn ysgolion ledled Cymru, sy'n gofyn i'r Llywodraethwyr gadw cofnodion cywir am benderfyniadau a wnaed mewn perthynas â materion diogelu ac yn adrodd amdanynt i'r Awdurdod Lleol, yn enwedig pan nad yw'r penderfyniad a wnaed yn dilyn canllawiau'r Awdurdod Lleol	Ydy. Mae gwaith wedi'i wneud i wella'r gefnogaeth a'r adnoddau sydd ar gael i glercod, gan gydnabod eu rôl allweddol wrth sicrhau bod penderfyniadau a thrafodaethau'n cael eu cofnodi'n gywir ac yn gynhwysfawr. Mae'r cyngor wedi penodi swyddog canolog i fod yn gweithredu fel clerc mewn nifer o ysgolion pan fo angen y gefnogaeth honno ar ysgolion penodol. Mae rhaglen o hyfforddiant bwrpasol wedi ei gyflwyno i glercod er mwyn cryfhau eu dealltwriaeth o'u rôl a chyfrifoldebau. Bydd Fforwm Clercod yn cael ei sefydlu yn gynnar yn Medi er mwyn rhannu arferion da a darparu cymorth barhaus i bob clerc.	Mae Cyngor Gwynedd yn codi'r angen am adolygiad o drefniadau llywodraethu ysgolion yn gyson gyda Llywodraeth Cymru. Disgwylir i Lywodraeth Cymru gyhoeddi canlyniad yr adolygiad yn yr Hydref.

24.	Bod Llywodraeth Cymru yn cychwyn adolygiad o drefniadau llywodraethu mewn ysgolion ledled Cymru, sy'n sicrhau bod yr Unigolion Diogelu Dynodedig a'u dirprwyon yn destun goruchwyliaeth allanol gan Weithwyr Cymdeithasol cymwys o'r awdurdod lleol perthnasol	Ar y gweill. Mae cyllid wedi'i ddyrannu i gryfhau'r ddarpariaeth gefnogaeth a goruchwyliaeth ar gyfer Unigolion Diogelu Dynodedig a'u dirprwyon. Ar hyn o bryd, mae trafodaethau'n parhau ynghylch y model mwyaf addas ar gyfer cyflawni hyn, gan ystyried opsiynau megis comisiynu darpariaeth allanol.	Mae Cyngor Gwynedd yn codi'r angen am adolygiad o drefniadau llywodraethu ysgolion yn gyson gyda Llywodraeth Cymru. Disgwylir i Lywodraeth Cymru gyhoeddi canlyniad yr adolygiad yn yr Hydref.
Arferion Cyfyngol			
25.	Bod Llywodraeth Cymru yn cyhoeddi atodiad i ganllaw y Fframwaith ar gyfer lleihau arferion cyfyngol 2022 sy'n ymwneud ag oedolion yn ffilmio digwyddiadau ac yn rhoi arweiniad am gyfnod cadw priodol fideos o'r fath	Ydy, ond yn aros am ganllaw gan Lywodraeth Cymru. Mae'n ofynnol i bob ysgol fabwysiadu'r Polisi Rhanbarthol perthnasol, ac mae Tîm Diogelu a Lles Ysgolion yn cynnal gwiriadau a monitro rheolaidd i sicrhau bod y trefniadau hyn yn cael eu gweithredu'n briodol. Yn ogystal, mae'r Cyngor wedi comisiynu adolygiad allanol o'r defnydd o arferion cyfyngol ar draws ysgolion, gan gynnwys adolygu polisïau, gweithdrefnau a'r hyfforddiant a ddarperir. Bydd canfyddiadau'r adolygiad hwn yn llywio cynllun gweithredu i gryfhau trefniadau ymhellach.	Mae'r Cyngor yn aros am unrhyw ganllawiau neu ddiwygiadau pellach gan Lywodraeth Cymru.

Rheoli Argyfwng		
26.	Bod Llywodraeth Cymru yn cael ei sicrhau bob gan bob Awdurdod Lleol gynllun digwyddiadau difrifol strategol sy'n nodi'r gweithdrefnau i'w dilyn er mwyn ymateb yn amlasiantaethol ar unwaith ac ar y cyd. a. Bod y cynllun yn cynnwys trefniadau ar gyfer gofalu am y dioddefwr, diogelu tystiolaeth a rheoli'r troseddwr honedig b. Bod y cynllun yn cynnwys protocol swyddogol ar gyfer rhannu gwybodaeth gydag Awdurdodau Lleol eraill a allai gael eu heffeithio c. Bod cynllun strategol mewn grym i gael cefnogaeth hawdd cael ati ar y safle ar gyfer plant ac oedolion mewn sefydliadau lle bu digwyddiad trawmatig arwyddocaol d. Mewn digwyddiad difrifol fel hwn, ystyried symud gweithiwr cymdeithasol i weithio ar secondiad gyda thîm archwilio'r Heddlu er mwyn sicrhau bod y dystiolaeth a'r wybodaeth yn cael eu hystyried o safbwynt diogelu yn ogystal ag o safbwynt troseddol	Ydy. Mae Cynllun Ymateb i Argyfwng wedi'i ddatblygu ar y cyd ag ysgolion er mwyn sicrhau ymateb cyd-gysylltiedig a chyflym i ddigwyddiadau difrifol. Yn ogystal, mae'r Cyngor wedi ymestyn ei gydweithio gyda phartneriaid rhanbarthol drwy drefniadau WASPI er mwyn cryfhau protocolau rhannu gwybodaeth a sicrhau trafodaethau rheolaidd gyda'r Heddlu a phartneriaid eraill. Mae trafodaethau cadarnhaol hefyd wedi'u cynnal gyda'r Heddlu ynghylch trefniadau gweithio ar y cyd mewn amgylchiadau eithriadol, gan gynnwys secondiadau neu drefniadau staffio priodol os bydd angen.

d)Argymhellion ar gyfer y Partneriaid Diogelu

Rhif / cyf	Argymhelliad yr adroddiad	Ydi'r Cyngor wedi cyflawni beth oedd yn ofynnol ohonom	Unrhyw faterion eraill neu rwystrau perthnasol
Argymhellion ar gyfer y Partneriaid Diogelu			
27.	Bod Bwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr a. Yn ystyried rhannu data CAMHS di-enw gydag Awdurdodau Lleol i nodi mannau â galw uchel a phryderon thematig b. Yn rhoi sicrwydd i'r Bwrdd Diogelu Plant Rhanbarthol bod gweithwyr iechyd proffesiynol yn ceisio cyngor diogelu pan fo plentyn yn cyrraedd apwyntiad gyda thrydydd parti heb ganiatâd rhiant	Nid yw'r argymhelliad yn gofyn am unrhyw gamau gweithredu gan y Cyngor ar hyn o bryd.	Mae'r rhain yn argymhellion sydd wedi'u cyfeirio'n benodol at Fwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr. Nid oes unrhyw gamau gweithredu wedi'u gofyn gan yr Awdurdod Lleol ar hyn o bryd, ond byddwn yn parhau i fonitro unrhyw ddatblygiadau neu ymatebion sy'n codi o'r argymhellion hyn.